

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre . . . . . 8 korona
Fél évre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatal
illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

TÖRKÖLY JÓZSEF.

Apró emberek csekélyke érdemeit nagy lármával szokták manapság ünnepelni Fényes pozíciókban, a hatalom külső czafrangjaival felezicizmázva olyan nagyoknak látszanak az emberek! Ez a szemfényvesztő játék már annyira megzavarta a modern társadalom közfelfogását, mikép nem esodálhatjuk, ha az egyéni érték megbecsülésénél olyan ritkán láthatunk teljesen hibátlan mértéket alkalmazni.

Az a férfi, kinek tisztas neve e sorok fölé van írva: a becsületes polgári munkásságnak hasznos vezére és apostola. Egy fertályszázadon át nevelte az egymás nyomába lépő nemzedékeket hazaszeretletben s az emberi hivatás legnemesebb ideáljainak tisztelésében. Fáradságos pályájának izzadságos feladatait mindenkor férfiu kötelességtudással, meleg ügybuzgalommal, önzetlen, a közjóért lelkesülő szívvél s igazi ambícióval végezte; nem tekintve gáncsra, akadályra, melyet minden küzdő ember megtalál lépteit előtt.

Megyének legelső népoktatási intézetének születésétől fogva maig hűséges, odaadó munkása, majd vezére volt. S ez annál nagyobb jelentőségű, mert oly intézményről van szó, mely a kezdet stádiumában nemcsak ennek nehézségei ellen küzdött, hanem az irigykedésekkel és kételkedésekkel is, melyekkel a felekezeti féltékenység gáfolni igyekezett azt, hogy az új intézmény hivatásának magaslatára emelkedhessenek.

A községi közös iskola egészen új eszme volt abban az időben mikor Rimaszombat városának optimatisei távolba tekintő nagy lélekkel megalkották. Sokan kételkedtek akkor nemcsak az intézet jövőjében, de voltak, a kik létjogosultságát is kétségbe vonták. S hogy ez a kétely, ez a bizalmatlanság ma már teljesen eloszlott, és a közös fiu-iskolát messze földön a népoktatási intézmények mintaképül tekintik, abban jelentékeny része van annak a tantestületnek, mely a korszellem színvonalára emelkedve, fáradságot nem ismerő lankadatlan buzgalommal virágoztatja ezt az iskolát a magyar nemzeti kultúra szolgálatában

T Á R C Z A.

Hol vagy, Ferencz József?

Irta: PÓSA LAJOS.

Zágráb város terén áll Jellasiék szobra,
Ádáz gyűlölettel néz a Kárpátokra.
Farkasszemét nézve kivont karddal áll ott,
Onnan fenyegeti nagy Magyarországot.
Csak hadd álljon szembe, hadd nézzen, a gyáva!
Ugy se látszott, míg élt, csak mindig a háta!
Hogy futott előtünk Bécs felé, mint a nyúl!
Kell is ennek szobor! Jobb, ha ez is pusztul!
Tudjátok-e, mi a Jellasiék emléke?
Horvát és gyűlölség leggaládabb képe.
Hol vagy, Ferencz József, dörgő haraggal?
Mért nem zuzod össze királyi botoddal!

Micsoda rongy nép ez! Hitszegő, hálátlan!
Védtek a századok zugó viharában.
Elhullatott vérünk a föld most is iszsa,
Adtunk neki hazát: jól fizette vissza!
Adtunk neki üres, tiszta fehér lapot:
Irja rá, mit akar. Mindent meg is kapott.
Nemzeti zászlónknak oltalmazó szárnya
Betakarta őket, hogy senki ne bántsa.
S ezt a szent lobogót gazul folygyujtották!
Lángjaitól piros egész Magyarország.
Hol vagy, Ferencz József, dörgő haraggal?
Sujtsd a porba őket királyi botoddal!

Micsoda korszak ez! Vértforraló emlék,
Hogy a magyar zászlót meg nem védelmezték!
A szemük láttára szállott égre hamva.
Fekete árnyakként felhőkbe suhanva.

Magasztos rendeltetésének betöltésében mindenkor erőslelkű vezére volt Törköly József. Azok közé az emberek közé tartozik ő a kik a csendes polgári munkásságot zaj nélkül, láрма nélkül, kötelességtudó lélekkel végzik és tiszta pályájukon egyenesen haladnak előre, mint a kinek útját a lélek és a szív félreismerhetetlen lángja világítja be.

Bizonyára az a jubileum, mikor nehéz munkakörének negyedszázados pihenő állomásán egy egész nagy társadalom osztatlan elismerése környezi, magasan kiemelkedik a közönséges, sablonos jubileumok felett. Az ilyen jubileumnak van igazi jelentősége, igazi, emberi értéke, a melyiken azok az emberek, a kik között egyszerű életünk java-részét eltöltöttük, a kiknek gyermekeit a hit és tudás világában előre kalauzoltuk, észreveszik azt a határpontot, melyet egy negyedszázados munkásság utolsó napja képez, és asszív meleg érzelmeivel: a tisztelet és szeretet benső ragaszkodásával azt ohajtják, hogy egy barátságos ünnepség perceit alatt felriadjanak a lelkes éljenek és vidáman esendüljenek össze a poharak egy igaz, becsületes, derék, munkás embernek a magasztalására.

Ezek a motívumok adják meg annak az ünnepélynek bensőséges, igaz fénnel ragyogó csillogását, a mely ünnepélyen a Törköly József negyedszázados tanítói pályájának hasznosságát, az ő emberi, hazafiu és tanítói érdemeit ismeri el egy egész nagy, lelkesült, tisztas társadalom. Ezeknek az igaz érdemeknek a szíves elismeréséhez járulnak ezek a sorok is, melyekben a sajtó — mint a közvélemény hűséges tolmácsának — lobogóját meghajtjuk egy igaz ember előtt és férfikorának delelő pontján őszinte szívvél kívánjuk, hogy a gondviselés még sokáig tartsa meg az ünnepeltné minden szellemi, erkölcsi és testi erejét édes magyar hazánk javára és egy munkás, derék polgárcsaládnak a boldogítására.

Száz éves rabság.

Az embernek legdrágább kincse a függetlenség, a nemzeteknek a szabadság. A természet oltotta belénk azt

Éledjetez föl ott százsorosán, árnyak!
Repüljetez vissza mint lobogó-szárnyak!
Egy-egy magyar vitéz tartson a kezében!
Horvátország fölött lengjetez diésfényben!
Micsoda korszak ez? Jaj, minek is látom!
Mint éhes bogárhad, rágódik hazámon!
Hol vagy, Ferencz József, dörgő haraggal?
Kergesd a pokolba királyi botoddal!

Jó éjszakát a nagy miniszter uraknak!
Zágrábban mindennap reggelig mulattak.
Muzsikáltak nekik horvát muzsikások . . .
Lobogónkat védtek a szegény munkások.
Valami szent érzés szívökben kigyuladt!
Valami régi tűz, nemzeti indulat!
Munkás nép kezében a haza jövője,
A magyar géniusz lüktető erője.
Nevünket csengő dal szárnyain ringassa,
Vigye el híroket csillagról csillagra!
Hol vagy, Ferencz József, arany babéroddal?
Rázd meg a jobbukat királyi jobboddal!

A fordulat.

Irta: ABONYI ÁRPÁD.

Midőn a gömbölyű számtanácsos reggeli nyolez óra tájban benyitott fiatal barátja másodemeleti lakásába, az előszobába egy pillanattal meg kellett allania, különben végtépp kifogyott volna lihegő tüdejéből a levegő. Egészen oda volt izgatottságában a kitünő ember, kire még a legádázabb hízegés se merne volna ráfogni, hogy „szép férfias orra” vagy elfogadható alakja van. Vastag, széles czimpájú orr, apró szemek, duzzadt ajkak, illetlenül gömbölyű természet, s kövér ujjain néhány gyémántos gyűrű. . . Nem, nem! Meyer Krisztián számtanácsos ur sohasem tartozott az elragadó férfiak közé. Erzekény,

a törekvést, hogy szabad elhatározásuknak minden gátját elhárítsuk magunk elől s érett ésszel, komoly megfontolással saját sorsunk kovácsai legyünk.

A számalom érzete fogja el szívünket akkor is, midőn bűnösöket látunk rabbilinesen s bár megfagnya a vér ereinkben, ha a szabadban találkozunk a sivatag királyával, mégis elszorul szívünk, midőn a hatalmas állat ordítását halljuk az emberi zsarnokság szűk ketrezeibe zárva. A szabadságot szerető ember tiszteli és becsüli a mások szabadságát is s még ellenségei iránt is rokonszenvet érez, ha tudja, hogy zsarnoki önkény hatalma alatt élnek. Mennyivel erősebb rokonszenvet kell éreznünk akkor, midőn egy kipróbált régi hű barátunkat éri az a szerencsétlenség, hogy a szolgaság járma alá kerül!

Volt a magyarnak egy régi hű barátja: a lengyel nemzet. Valamikor hatalmas független országot vallott magának, melynek határai az északi tengerig nyultak. Szerette a magyart mint legjobb barátját s valahányszor arra került a sor, hogy szeretetének tényleges bizonyosságát adja: soha nem tagadta meg baráti támogatását. Eletét és vérért áldozá föl értünk. Mi egy Báthori Istvánt adtunk nekik, ők egy Bemmel tették ékeesebbé a magyar történelem lapjait s szabadságharcunk véres küzdelmei alatt a névtelen hősök egész gárdáját küldék esataterünkre harezolni azért a szabadságért, melyet ők már elvesztettek.

A lengyel nemzet állami függetlensége 1795. október 24-én véget ért. E napon osztotta föl harmadszor és utoljára Európa három legnagyobb hatalmassága: az orosz, porosz és osztrák. A szerencsétlen lengyelek szép birodalma már rég osztozkodás tárgyát képezte a kapzsi hatalmaknak, s midőn a régi szabadságot visszanyerni ohajtó hős Kosciusko vezérlete alatt fegyvert fogott, Maciejovice vérezejen a szövetséges uralkodókkal szemben mindent elveszített, a mit egy nemzet veszíthet.

Ezóta búsul a lengyel hona állapotján. . .

Most töltötte be rabságának századik évét. Szomorú jubileum, melyet nem vigasztal meg az a remény, hogy szabadságát valaha ismét ki fogja vinni, s nem vigasztalhat meg az a tudat sem, hogy legjobb barátja, a magyar nemzet élénk részvétet érez szerencsétlensége iránt.

Erzi, de csak egy titokban. Mennyire megváltoztak az idők. Valamikor a magyar országgyűléseken mindig akadt szöszölője a lengyelek ügyének s ha egyebet nem, legalább annyit tettek, hogy az európai nyílt kérdések között tartották. Maga Deák Ferencz egyik legszebb beszédét a lengyelek érdekében mondotta el. Ma egy osztálysorsjáték nyerevényei jobban érdeklik a közönséget, mint egy nemzet szabadsága, — egy sóhajtas, egy résztvevő hang nem repül a lengyel határok felé, mely hirt vígyen az ezredéves jó barát rokonszenvével. . .

Pedig a mi sobajtasunk egy szemernyit enyhítne az ő fájdalmukon, mint az övék enyhített a mienken,

jó szíve és ismert szónoki tehetsége azonban mindenkor páratlan volt.

Most is szíve kergette föl a második emeletre, s ő ment Hatalmas arany óralánca csak egy csörömpölt a mellényén, miközben a hatvankét lépesét sikerült megmászni, s barátja lakásába gurulhatott.

— Itt vagyok kedves Zoltán, itt vagyok! kiáltotta már az ajtóban, s melegen, részvétell, megilletődve szorongatta az elébe siető magas, halavány arczu férfi kezét.

— Isten hozta bátyám; jöjjön, éppen reggelizem. Kávét parancsol vagy teát?

— Egyiket sem, köszönöm, már reggeliztem — felelte a tanácsos ur, s a belső szobába lépett. Ott megállt, apró szeméit részvétell emelte sokkal fiatalabb barátjára és így szólt: „Tudom szegény Zoltánom, hogy nyugodt és komoly ember vagy, a ki férfias szilárdsággal képes a sors megpróbáltatásait elviselni, de azért nem tudtam legyőzni magamban azt a vágyat, hogy őszinte, igaz részvéteket ki ne fejezzem.

— Résztét, édes bátyám!

— Az, az! Valóban az! Boldog isten, de hát ki gondolhatta volna, hogy feleséged, ez a lilium ártatlanságnak látszó asszony, ez a te rajongással magasztalt Gizellád . . . no hiszen! . . . megérdemelte. . .

— Ugy? — mormogta kedvetlenül a férfi — ezért jöttél. . .

— Persze, hogy ezért!

— Tudják már?

— Mindenki barátom, mindenki! Még az igatóban is rólad és megszökött hitvesedről beszélnek. Az égre, de hát hogyan történhetett ez?

— Elment; anyyi, — felelte szárazon a férj.

— Petroszkival?

— Azzal.

— Gazember!

— Az.

— Ekkora szemtelenség, fakadt ki fölháborodva

midőn daliás fiaikat a magyar esataterekre küldték — vértanúknak.

A politika nem követel fetétlen becsületet; nincs benne méltányosság, nincs benne lelkiismeret. De a népek szíve igazságot szolgáltat; nem törődik a hatalmak érdekeivel, nem törődik az ugynevezett politikai egyensúlyal s bár eltűntek azok az idők, midőn hazánkban a legilletékesebb faktor felemelte tiltakozó szavát a lengyelek elnyomása ellen: a magyar nemzet szívében viszhangra lel az a bus sóhajlás, mely a Visztula parti népek kebléből égfelé tör:

„Szent oltárodnál leborulva kérünk,
Szabad hazánkat óh ad vissza nekünk!”

Dr. V. S.

„Uj papok.”

Ez alatt a czim alatt a „Gömör-Kishont”-ban a multkor egy cikket irtam, a melynek veleje az volt, hogy az egyházpolitikai reformtörvényeknek kivánt sikere azoknak a kezeibe van letéve, kiket azoknak végrehajtásával, a közletbe való beillesztésével megbíztak: a polgári anyakönyvvezetőkébe. A cikk tendenciája az volt, hogy ezt a nagyszámu testületet figyelmeztesse ama nagy jelentőségű feladatokra, melyeknek megoldását a magyar nemzet az ő szellemi és erkölcsi erőjüktől várja; és e jószándékkal nagyon is kiméletesen, sőt az őszinte elismerés hangján hivatkoztam a régi funkcionáriusok — a papi testület — becsületes munkásságára és megbízhatóságára, melylyel eddigelé az állam érdekeit önzetlenül szolgálták.

Cikkemre a „Rozsnyói Híradó”-ban most „több régi pap” egy reflexió-félet közöl, melyben engem igyekszik megoktatni a „pap” szónak etimológiai szárazsága és kánoni fogalma felől. — Minden tisztelettel a „régipapok” iránt, ki kell jelentenem, hogy erre az oktatásra nem szorultam. — Élvezettel olvastam ugyan azt a fejtegetést, melyben a „több régi pap” — a papnak igazi hivatását oly tiszteletreméltó lelkesüléssel rajzolja meg, azonban emberi és vallásos meggyőződés az, hogy ugyanazon nemes hivatást bárki is betöltheti minden kenetes olaj és püspöki felszentelés nélkül. Az én egyházam tanítása szerint mindenki pap, a kit az Isteni ihlet megszáll és ennek sugalmazása folytán az igazság hirdetésére buzdul. Ehez a vallásos meggyőződéshez nekem törvényes jogom van. De a modern életben minden szellemi és erkölcsi törekvésnek szószólóját és előharcosát is általában — vallásfelekezeti különbség nélkül — papnak, apostolnak szoktuk nevezni, s még a színművészet kultiválóját is általában Thalia papjainak hívjuk s eddig senkinek sem jutott eszébe, hogy ebben a „pap” tisztes fogalmának profanálását lássa.

Én magam nem lelkesedtem valami tulságosan az egyházpolitikai reformokért, de hazám és nemzetem érdekében állónak tartottam, hogy az azokban kifejezett jogrend által végre szabályozva legyenek a családi viszonyok. Most pedig, hogy koronás királyunk által szentesítve lettek és törvényerőre emeltettek: becsületes tollammal mindent elkövetek arra, hogy a felzúgott tömegek elesendesüljenek és a törvények tisztelésére meghajoljanak. — Tisztelem a „régipapok” vallásos és politikai meggyőződését, de azért a saját magam elveit azok szerint nem módosítom. Hogy az új rendnek barátai vagy ellenségei járnak-e téves uton, — ezt még ma senki sem tudhatja; — haladjon tehát mindenki azon irányban, melyre benső, igaz meggyőződése ösztökéli.

Hanem bátor vagyok azt kérdezni a tisztelt „több régi pap”-tól, hogy az újságírás rendeltetését miben látják ők tulajdonképen, ha nem abban, hogy a gondolatok, eszmék és egyéni meggyőzések kifejezése és közzététele által a különböző vélemények és érvek tisztázva ke-

rüljenek az emberek gondolkozása elé? — Mert szinte szemrehányásképen írja a „több régi pap”, hogy „napjainkban nyakra-főre versenyeznek némely újságírók, hogy saját bölcsességüket fitogtatva, eszméiket napfényre hozzák, mindenkit azok elfogadására bírjanak s ezen — szerintük fűvös — eljárásokkal a sötétségben botorkálókat felvilágosítsák”. — Persze, hogy versenyeznek mindenütt — s pedig nemcsak némely, hanem minden újságírók. — De nem abban, hogy bölcsességüket fitogtassák, mert ezt a szót a teljes nyilvánosság organumára — a sajtóra — alkalmazni nem egyéb, mint sajnálatos együgyűség, hanem versenyeznek abban, hogy „eszméiket napfényre hozzák, mindenkit azok elfogadására bírjanak s ez által a sötétségben botorkálókat felvilágosítsák.” Mert a józan kapacitáció elől okos ember nem szokta bedugni a füleit.

Én az eszméimet nem fitogtattam, mert hiszen még csak a nevemet sem irtam alá; titokban meg ugyan miképen lehet fitogtatni? De a „több régi pap” felfogása szerint minden író a saját eszméit fitogtatja, mert tudvalévő, hogy mindenki csakis a saját meggyőződése szerint szokott írni. Hát akkor minden írás az eszmék fitogtatása?

A tisztelt „több régi pap” végül arra kér, hogy sőtáramban igazítsam ki a „pap” fogalmát; — ezt azonnal meg fogom tenni, mihelyt meggyőződom róla, hogy mostani felfogásom téves; a mire nézve azonban a „több régi pap” cikkéből semmiféle impulzust nem nyertem. Hogy multkori — minden szenvedély és minden személyes bántás nélkül megirt — cikkemet „izetlen szellemi habarék”-nak nevezi a „több régi pap”, — ezt a személyes, indokolatlan és goromba támadást annak tulajdonítom, hogy a nagyon tisztelendő urak kevésbé tudnak bánni a tollal, mint a mennyire tudományos készültségüktől és ethikai állásuktól joggal elvárhatnók, és az ellenvélemények iránti türelem tekintetében egyáltalán nem képesek azon keresztényi erények gyakorlására, melyeket hivatás-szerűleg prédikálnak.

Rimaszombat, 1895. október 30.

Lőrinczy György.

Meghívó.

A gömörmezei ált. tanító-egyesület rimaszombati járásköre őszi körgyűlését nov. hó 13-án d. e. 9 órakor tartja Rimaszombatban a közs. fiú-iskolában, melyre a kör tagjai s a t. tanügybarátok tisztelettel meghívattak.

Tárgyai:

1. „A tanító mellékfoglalkozásai”-ról értekezik Czikkora István.
2. Jelentés a náisi (svédországi) slójd tanfolyamról. Füzesi M.
3. Folyó nyek.
4. Irodalmi nyek.

Likér, 1895. okt. hó 28.

Füzesi Márton járásköri elnök.

Értesítés. Az iparos segédek szakrajztanfolyama Rimaszombatban f. évi november hó 3-án, az egyesült prot. főgymnasium rajztermében (főbejárás II-ik emelet) megnyílik, melynek látogatására minden, magát továbbképezni ohajtó iparos segédet szívesen meghív a tanfolyam vezetősége. — A tanfolyam november hó első vasárnapjától számított hat hónapon át, minden vasár- és ünnepnapon délelőtt 9—11-ig; d. u. 2—4 óráig tart a mikor is a beiratkozottak a szak- és szabadkézi rajzból, valamint az ábrázoló mértan-, ipari fogalmazás- és számvetésből nyerneket oktatást. Tandij nincs, csak beiratkozási díj czimén fizetnek a tanulók két forintot, melyért azonban mindenféle felszerelést és eszközt, író- és rajzszerket kapnak.

Rimaszombat, 1895. október 28.

A szakrajztanfolyam vezetősége.

a tanácsos ur. s bele fenyegetett nagy, husos öklével a levegőbe. — Persze, így van az mindig, ha nem hallgatnak arra, a mit én előre megszoktam mondani, de többnyire eredmény nélkül. Csak zivatar után vesztitek aztán mindnyájan észre, hogy én előre megjósoltam az időjárást. Ha rám hallgattál volna . . . Teringtetted, de bizonyos az is, hogy Gizellát szörnyen félreismertem. Azt hittem, hogy galamb és ime!

— Hiszen az; nem látod, hogy kirepült. —
— Zoltán, Zoltán az égre! Te még tréfálni tudsz. . .
— Az igazat mondom.
— De ilyen hangon!
— Zokogjak talán? kérdezte epésen mosolyogva a férfi. Kaphatsz egyébiránt vaját is, ha akarsz. Paranesolsz.
— Nem kell semmi! Csodálom, hogy enni tudsz.
— Elvesszek éhen? azokért . . . ?
— Azokért a nyomorultakért! Igazad van. S főleg azért a haláttan asszonyért, aki önzetlen szerelmedért így fizetett. Az embernek, becsületesem mondom, megáll az esze! Miért tette? Rosszul bántál vele? Nem; te mindig derék, becsületes, udvarias, őszinte, szeretetreméltó, komoly és meggondolt férfi voltál. — akárcsak boldogult atyádat látnám benned új, teljesebb kiadásban. Az a Petrovskij pedig — a gyalázatos — csak gazdag ember és semmi más. Egy szép arzu ördög . . . egy jellemtelen Don Juan és egyéb semmi. Oh, asszonyok, asszonyok! Mondtam előre, hogy ne siess; ismerd meg jobban, azután vedd nőül. Hallgattál rám? Nem hallgattál. Először nőül vetted, s csak aztán próbáld megismerni. Ilyen ostoba ember voltál te, édes Zoltán! Most aztán itt a szerencsétlenség, — jajgathatsz . . .

— Nem jajgatok.
A tanácsos ur elrészkenyvedve iugatta fejét.
— Tudom, tudom . . . dörmögte meghatottan, erős szíved van, tudsz uralkodni magadon, s ez óriási Igen, igen! Ebben a mostani lesújtó helyzetben, melybe Gizella döntött, ez egyszerűen óriási! Fogadd esodálatom kife-

jezését. — én képtelen volnék reá. Hohó, patvarba is! En nem ülnek itt, mint te, nem reggelizném, mint te, nem igyekezném vérző szívem keserű fájdalomát a mosoly alá rejtetni, mint te, — hanem utánuk rohannék és megölném őket! Zoltán! Csodáljak, az bizonyos, de hogy az istennyilában ülhetsz mégis itt ekkora nyugalommal, midőn tudod, hogy az a hütlén teremtés ez-alatt Petrovskival . . . együtt . . . ki tudja hol, talán nem is oly messze . . . Rettenetes!

— Itt vannak Budapesten — mondotta a férj.
— Itt!
— Persze, hogy itt.
— S te ezt tudod! Ember! Te tudod!
— Tudom hát.
— Tudod és mégis itt ülsz?
— A mint látod.
— Irtóztató! irtóztató! — kiáltotta emelkedett páthosszal a tanácsos ur és összeacsapta kezét. Itt vannak a városban, ez az ember tudja és meg se mozdul! Itt ül mint egy japáni bronz figura, a helyett, hogy megtöltene egy revolvert, fölkeresné hütlén nejét a büntársánál és puff . . . lelőné őket, a mint megérdemlik. Föl innen szerencsétlen, — engem nem lehet elámitani. Érzem, hogy véres megtorlást tervezel, csak titkolod; előttem is, legjobb barátod előtt. . .

A férj mosolyogva rázta fejét, azután felállt és szivarra gyujtott. A tanácsos ur apró szeméi hirtelen kimeredtek. . . Leste a férfi kezét. Hah! reszketni fog . . . a vér a szenvedély, a boszu . . . Semmi! Nem történt semmi. A kéz nem reszketett. Vasember, vasember; — rajta azonban nem fog ki. Ó belát a szívébe, s ott a legforróbb poklot látja. A gyehennát . . . azt! . . . az ördögökkel.

— Zoltán, szegény boldogtalan barátom, — mondta sajnálkozó hangon, s megszorogatta másodszer is a férfi kezét, előttem nem szükséges titkolódnod. Ismersz; hallgatok mint a sir. Akár én, akár az a kitömött ba-

Garami közutak.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Gömör-Kishont” folyó hó 17-én 42-ik számában „Garami közutak” czim alatt megjelent, és csakis a mai napon kezeimhez jutott közleményre — a nélkül, hogy a közügy szolgálatába szegődött ismeretlen cikkíróval polemába akarnék becsatkozni — röviden megjegyzendőnek tartom egyrészt azt, hogy a cikkben tárgyalt utvonatra hozzáam — mint a bizottság elnökéhez — nem egy pár száz forint, de még egy pár fillér sem fizettetett be, és másrészt, hogy mindaddig, a míg a szóban forgó utvonatra nézve az építési terv és költségvetést az annak elkészítésével megbízott hivataltól meg nem kapom, — legjobb akaratom mellett sem tehetek semmit. — Ezen most jelzett körülmény tehát, és korántsem helyi érdekű szűkkeblűség, vagy kötelességmulasztás, — képtelenség, a melyeket határozottan visszautasítok, — oka annak, hogy a kérdéses utvonat még oly karba nem helyeztetett, mint a milyenben ezt cikkíró ur szeretné, hogy lenne, nem is annyira talán a Garam, mint inkább más völgy érdekében.

Soraimnak közlésére a midőn Szerkesztő urat felkérem, szokott üdvözléssel maradok

Jolsván, 1895. október hó 27-én.

Kuna Aurél, főszoigabíró.

Hirek és vegyesek.

Halottak napja. Ámbár kánonilag egy nagy keresztényen vallásfelekezeti ünnepe a halottak napja, de oly évforduló ez, melyet az érző emberi szívek kegyelete jóformán általános az elvesztett kedvesekre való emlékezés szelid áhítatának szentel. Az eltemetett, megsiratott halottak drága képe felelevenedik e napon lelkünkben és szívünk mélyéből egy-egy áldó sóhajlás fakad és száll a hűlő porok, halmak közé. Legyen a gyöngédség, a szeretet az emberiesen magasztos ünnepe mindenféle kegyeletesen esondés és zavartalan, s imáink nyomán szülessék meg az elhatározás, hogy elmult jelesein példálnak emléke utaink előtt örökre tiszteletreméltó fényben ragyogjanak.

Megyebizottsági tagok választása. Rimaszombat város községét képviselő megyebizottsági tagokká f. hó 30-án újra megválasztották Nagy Ferenczet és Török Jánost, kiknek mandátumok lejárt. Megválasztották még három évre: Dr. Löcherer Tamást és dr. Szabó Károlyt.

Búcsú. Mindazon jóbarátaim és jóakaróim, a kik-től Hosszuszóra történt távozásom alkalmával személyesen el nem búcsúzhattam, e helyen mondom szíves „Isten veled”-et, s arra kérem tartsanak meg továbbra is barátságos szíves jóindulatukban! — Hosszuszó, 1895. október hó 29-én. Szívesen üdvözléssel: J ó k ö v y Emil kjegyző.

Virághullás. A hervadó virágokkal, a még nem régen zöldelő lombok hulló leveleivel a kéréllhetetlen enyészett egy kedves, szeretetreméltó ifju leánykát ragadott el, ki özvegy édes anyjának egyedüli öröme, vigasza volt, és lelki testi szépsége, gyöngéd, finom, szelid kedélye által rokonainak bálványá, kis iskolatársainak kedvence volt. Kriston Jolánka volt ez az ártatlan teremtés, kit hosszú, súlyos szenvedéseitől folyó hó 30-ára viradó éjjel a jótékony balál álma örökre megváltott. Legyen örök álma esendes, és a korai sirhalmon nyiljanak sokáig a szerető emlékezés szelid virágai! A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Özv. Kriston Györgyné szül. Kriston Amália, továbbá özv. Kriston Ignáczné szül. Kriston Amália, Kriston Lajos, László és József; Szabó Józsefné szül. Kriston Gizella, férjével és gyermekeivel; Kriston Margit; Kriston Kálmán, feleségével és gyermekeivel; Geörbe Gyuláné szül. Kriston Ilona, férjével és gyermekeivel, valamint a nagyszámu rokonság megtört szívvel jelenik, hogy egyetlen leánykájá, illetve szertett unokájá, testvérük, unokahuguk, kis rokonuk Kriston Jolánka folyó év október 30-án éjjeli 2 órakor hosszú és súlyos szenvedés után, életének 12-ik évében, örök álomra szenderült. A felejtethetlen kedves halott kihült tetemi folyó évi október hó 31-én d. u. 3 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a rimaszombati sirkertben átadni az örök nyugalomnak. Legyen siri álma esendes, virasszon felette a szelid emlékezet! Rimaszombat, 1895. október 30-án.

goly ott a kályhán, — nem szól egyikünk sem. Öntsd ki keservedet bátran, teljes bizalommal és valld be, hogy meg akarod őket ölni. De nem! Ezt nem. Meggondoltam a dolgot . . . ezt nem. . . Fegyházba kerülél, igaz, igaz. . . Erre is gondolni kell. Gyilkosságot tehát nem szabad elkövetned, de azt sem tűrhetem, hogy néman szenvedj. Fáj, hogy szenvedni látlak Borzadok a gyásztól. Tehát cselekedni fogok. Föl fogom keresni azt a nyomorult Petrovskit és reá birom. . .

— Mi jut eszedbe, Kriszti bácsi! pattant föl egyszerre a férfi és visszatartotta a neki hevülve indulni akaró tanácsos urat.

— Boeás! Szívesen teszem. Kiragadom Gizellát annak a rablónak a kezei közül.

— Megbolondultál öreg! Elég fáradtságomba került, míg odáig vittem a dolgot, hogy végre akadt egy tökfílkó, a ki megszóktette, s te most csupa merő szíveségből vissza akarod nekem hozni? Meg ne próbáld!

— De Zoltán! Zoltán, mi ez?

— Annyit mondok, hogy meg ne próbáld! kiáltotta még harsányabban a férj és rácsapott az asztalra, hogy megtánczolt rajta minden kávé esése. — Még csak az kellene, hogy visszahozd! Meg ne próbáld . . . érted . . . meg ne próbáld, különben kihivatlak.

— Párbajra, — engem?

— Igenis, téged.

— Szent isten, de hát . . . Nem értem! Ez a fordulat . . .

— Nem tetszik? Kifogásaid vannak? Bele akarsz fuserálni a dolgaimba? Így vagyunk! Vigyázz! Nem tűröm, — értsd meg jól, Kriszti, hogy nem tűröm, s ha ez a figyelmeztetés nem elég, akkor meg kell velem verekedned.

— Soha kiáltotta vissza az ajtóból a tanácsos ur és oly ijedt gyorsasággal menekült ki az utcára, a mint csak tudott.

Hol vagy, Ferencz József? Megyénk nagy fia Pósa Lajos, nemcsak a zsenge gyermekvilág ragyogó tollu tündér regélője, hanem a magyar nemzeti aspirációknak is ma talán legkiválóbb poétája. Zengő lantjának hurjai megzendülnek a magyar nemzet örömeire és gyászára, s a költő dalai fájoan sirnak, diadalmasan harognak, vagy mint a harczi tárogató, lelkesítően zognak végig az országon, mindig megtalálva a magyar szív utját a magyar felőkig és esontokig. — Az a szegényletes eset, melyben a zágrábi diákok a magyar nemzeti lobogót akarták meggyalázni, szinte belékapott a Pósa zugó lantjába, és a költő szíve mélyéről egy pompás verset fakasztott, mely orkászertü erővel viharzott át az egész országon. Ezt a gyönyörű verset közöljük lapunk mai tárczájában, hová a költő szívességéből került, és örülünk, hogy e hatalmas alkotás új alkalmat szolgáltat nekünk arra, hogy nagynevű szerzőjéhez ezuttal is gratuláljunk szülővármegyének, mely ezt a nagy fiát sem igen kényeztette el eddigelé a megérdemelt szeretet, tisztelet és elismerés nyilvánításával.

Halálozás. A helybeli főgymn. egyik derék és szorgalmas növendéke: Bogár Ármán folyó hó 28-án, 18 éves korában hirtelen meghalt szívszélhűdés következtében. Az elhunyt törekvő fiatal ember temetése folyó hó 30-án d. u. 2 órakor volt az ismerősök és jóbarátok a főgymnázium tanári kara és összes növendékeinek impozáns részvétel mellett. A háznál Singer S. Leo ker. főrabbi magyar nyelven megható gyászbeszédet mondott, a sírnál pedig Groó Béla VIII. oszt. tanuló érzésteljes szavakkal bucsuztatta el derék társukat az ifjúság nevében.

Ujjonczok esküje. Az október 1-én bevonult ujjonczok november hó 1-én délelőtt a Huszártéren teszik le az ünnepélyes fogadalmat Kramm Antal alezredes, ezredparancsnok és a tisztikar előtt.

A polgári olvasókör hangversenye. A rimaszombati polgári olvasókör, mely a helybeli társadalmi intézmények között a közönség lelkes és fokozott támogatása mellett immár előkelő és jelentékeny tényezővé küzdött fel magát, mindig éltén tartja a közönség érdeklődését s rövid idő alatt a Koháry-utczában emelkedő épületben kellemes otthont létesít, melyben a kör tagjainak a modern igényeknek teljesen megfelelő kényelmet és igen sok szórakozást biztosít. A ház már tétő alatt áll, s a zöld lombok, a rajtuk díszlő selymcsendők, melyeket az őszi szellő ide s tova lenget, megszűröl hirdetik a polgári olvasókör fényes és elismeréreméltó haladását, a vezérferfiak dicsőségét, s azt a serény hangyaszorgalmat, melylyel a tagok s a vezetők működtek azon, hogy a munkaközben szerzett fáradsalmak kipihenesére alkalmas helyet legyenek. — A város polgársága, a lelkes közönség nagyban hozzájárult ehhez dicséretes áldozatkészségével, s a „Házalap“ javára rendezett mulatságok is mind fényesen sikerültek, a kör és a mulatságok rendezősége pedig mindig igyekezett valami élvezetést, változatot nyújtani a közönség szórakoztatására. — A hokréta-ünnepély alkalmából ismét akezióba lépett a vigalmi bizottság, s **november hó 10-án**, vasárnap este a „Három Rózsa“ nagytermében egy nagyobbszabású *táncmulatsággal egybekötött koncertet* rendez, melyre már most felhívjuk a közönség szives figyelmét. Az előkészületek már nagyban folynak, s az eddig összeállított változatos program s a városszerte észlelhető nagyfokú érdeklődés biztosítja a hangverseny sikerét, melyre nézve a rendezőség is mindent el fog követni. Az eddigi megállapodás szerint a *dalárda* ujonnan betanult darabokkal fog kedveskedni a közönségnek, *Rábely Kati* k. a. és *Lefkó Albert* szólót fognak énekelni, *Dr. Veres Samu* felolvasást tart, *Kápy Gyula* bemutatja a Jankó-féle új zongorát, *Danielisz Etel* k. a.

pedig ezigánykiséret mellett ezimbalmazni fog. A program kimagasló száma lesz a vegyes kar előadása, melyben: *Rábely Kati*, *Danielisz Etelka*, *Polyák Jolán* és *Rásky Etelka* kisasszonyok, továbbá: *Huszt Lajos*, *Fülöp Béni*, *Perecz Samu* és *Dr. Veres Samu* urak fognak közreműködni. A hangverseny sok élvezetet ígér s a tánc is bizonyára nagy közönséget fog vonzani. Az estélyre jegyek előre válthatók, s már most is előjegyezhetők: *özv. Miskolczy István*né ezukrászdájában.

Színészet Rimaszombatan. A jól szervezett vidéki színtársulatok egyike Szabadhegyi Aladár igazgató vezetése mellett jövő hó 16-án kezd meg működését Rimaszombatan a „Három Rózsa“ nagytermében. A társulat, a hozzánk beküldött névsor szerint, jó erőkből áll, s változatos műsora is arra enged következtetni, hogy a társulat városunk és vidéke műpártoló közönségének igényeit teljesen ki fogja elégíteni. Ebben a reményben teljes jóindulattal üdvözljük Tnalia lelkes papjait s kívánjuk, hogy működésüket jelentékeny erőlesei és anyagi siker koronázza. — A társulat névsora ez: *Nők:* Képes Laura, S. Szepeffi Sziidi operette és népszimű énekesnők; Nagy Aida drámai hősnő, Krasóiné Erzsébet drámai szende, segédénekesnő, Farkas Béláné és Csügényi Vilma anyaszínésznők, Kerekes Erzsébet, Rátz Ida, H. Csipkó Mari, Maczalekné Erzsébet, Kiss Laura kardalosnők és segédszínésznők. — *Férfiak:* Szabadhegyi Aladár hősszerelmes, jellemszínész (cenzúrázó és igazgató), Saághy Zsigmond társigazgató, kedélyes apaszínész és operette buffó, Krassó Sándor bariton énekes, Tóth Antal, a nyár folyamán a fővárosi színikor kedvelt tragikus és jellemszínésze, Balogh Árpád operette-tenor, Hegyi István buffó, komikus; Farkas Béla naturbursch; Weisz Albert karnagy (a híres pécsi dalárda volt karnagya), Kulesár János, Hevesi Mihály, Kološvári L., Pap János kardalosok és segédszínészek, Maczalek Kálmán kelles és színlaphordó, Csongrádi István ruhátárnok, Szilágyi Berta sugó, Pap Kornél pénztárosné. — Az előadandó darabok beküldött műsorából közöljük a színirodalom következő kedvelt ujdonságait: „Bernardo Montilla“, „Mi történt az éjjel?“, „Kis hőrsőg“, „Méltóságos csizmadia“, „Vegye el a lányom“, előadásra kerül még: „Charley néjje“, Brankovics György“, „Bánk bán“, „VI. László“, „Romeó és Julia“, „Csók“ stb. stb. — A színi idény megkezdése előtt néhány nappal veszi kezdetét a bérletgyűjtés, melyre felhívjuk a közönség figyelmét s meg megemlítjük, hogy a társulat most Breznóbányán az ottani közönség teljes meglegedésére működik.

Tompa Mihály hátrahagyott papi dolgozatai. Nem régen közöltük azon öröndetes hírt, hogy Tompa Mihálynak, a nagy költő-papnak eddig ismeretlenül lappangott papi dolgozatait Ferencz B. miskolczy jónévű könyvkiadó az ismeretlenség homályából napfényre hozza, s velök irodalmunkat gazdagítja. A dolgozatok immár S. Szabó József debreczeni főiskolai tanár által sajtó alá rendezve, nyomtatásra várnak, s mint hiteles helyről értesülünk, valódi kincsei egyházi beszéd irodalmunknak. — Tompát, mint egyik legnagyobb egyházi szónokunkat, ismerjük ké kétet prédikációiból. Az a mély tapasztalati bölcsesség, természetes egyszerűség, égig ható, de földieket boldogító hit, mely beszédein előlik, a reliquiákat is kiválóan jellemzi, sőt ezek egyben még meg is haladják a kiadott beszédeket, t. i. bennök a gondolatok könnyebb formában jelennek meg s így beemlézésre alkalmasabbak, míg amazok ugyan ám kemény próbára teszik a memóriát. Honnan van ez? Onnan, hogy e beszédeket Tompa nem dolgozta át, nem rakta meg tulbőven az empirikus philosophia nehéz eszméivel, hanem aként hagyta hátra, a hogy az első inspiráció hatása alatt papírra vetette. Tudvalevőleg Tompa egyetlen beszédet sem módott úgy el ahogy először leírta, de nem is adott ki egy egyetlen-

egyét sem. A reliquiákban az a genialis lélek jelen meg változatlanul, a mely a pillanat hatása alatt alkot szépet és maradandót. Ez a hatás oly erős volt Tompára, hogy beszédeinek kéziratán alig van valami javítás, pedig azoknak mindenike esupa gondolat, merő életéheseség és nem conventionális kenet üres szólama. A hátrahagyott dolgozatok két kötetre tervezve nyomtatnak s karácsony ünnepére jelennek meg. Az első Tompa utasításán és a sajtó alá rendező előszaván kívül, ünnepi (újévi, husvéti, pünkösdi, karácsonyi és ó-évi) beszédeket nyujt, a második alkalmi (beköszöntő, bucsuzó, tavaszi, vízsgai, aratási, újkenyeri, őszi, vetési, újbori) és közönséges prédikációkat fog magában foglalni s mint a számból is látható, bő tárháza lesz lelkészeinknek. Vajha Tompa emlékéért és szelleméért ne csak ök, hanem tehetősebb vllági férfaink és nőink is lelkesednének! Az Olajág íróját csak nem feledték még el? Mi ismételtlen ajánjuk olvasóink figyelmébe és pártfogásába a reliquiákat, melyek megjelenését óhajtvá várjuk, főleg a kapott s itt előadott értesítés után. A kiadó 3 frittal e hó 31-éig hirdetett rájuk előfizetést. Bolti ára bizonyosan magasabb lesz.

Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből megjelent a 35-ik füzet, mely már forradalom utáni irodalmunk történetével foglalkozik. Az első ezikk, melyet A magyar líra a forradalom után ezim alatt Széchy Károly kolozsvári egyetemi tanár írt, egész nagy tanulmánynyá bővült; az 50-es évek Petőfi utánzó lírai költőin kívül részletesebben szól Lisznyai, Szelestey, Tóth Kálmán s másokról; külön fejezeteket szentel aztán Gyulai Pál, Szász Károly, Lévai József és Vajda János írói munkásságának. A második ezikket: Jókai Mór és a regény, a vállalat ragyogó tollu főszerkesztője, Beöthy Zolt írta, de e füzet még csak az elbeszélő stíl nagymesterének élete s költői működésére tejed ki. — A gazdag tartalomhoz teljesen méltók az illusztrációk. A szövegben: Lisznyai, Tóth Kálmán, Gyulai ifjú s két öregebbkori, Szász Károlynak szintén két, Lévainak, Vajdának egy-egy, Jókainak ismét két arezképén kívül egy ezimlap, három kézirat hasomás, Gyulainak jubiláris emléktárgyai s Jókai gyermekkori lakóháza; külön mellékletek pedig: Arany János utolsó arezképe (saját verses jellemzésével) s a Tetemre hívás első fogalmazásu kézírata vannak a füzethez adva. A vállalatból már csak két füzet van hátra s a 37-ik megjelenése után két diszes kötetben lesz kapható a nagy munka, melynek egyes füzetei kezdettől fogva a szakköröknek teljes méltánylatával, a nagy közönségnek pedig nálunk szokatlan pártolásával találkoztak. A három ives füzet ára 40 kr., a két kötethez való bekötési tábla á 1 ftt 40=2 ftt 80 kr.

Nyugtázás. A „Rimaszombati polgári olvasókör“ 5%-os házépítési kötvényeiből ujjában a következő értékek jegyeztettek:

Lévay István hentes 2 db kötvény á 10 ftt:	20 ftt.
Özv. Plichta Jánosné 2 db „	20 ftt.
Dr. Marikovszky István 1 db „	10 ftt.
Dapsy Victor 10 db „	100 ftt.
Hámos Aladár 2 db „	20 ftt.
Mindszenty Ilonka 1 db „	10 ftt.
Gömörmezei nép- és iparbank 30 db	300 ftt.
Benko János 10 darab kötvény á 10 ftt:	100 ftt.
Iványik György 2 db „	20 ftt.
Rimaszombati ált. ipartestület 40 db kötv.	400 ftt.
Megelőzőleg kimutatatt 767 db kötvény	7670 ftt.

Összesen: 8670 ftt.

Rimaszombat, 1895. okt. 28.
Rónay Gyula, pénztárnok.

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LÖRINCZY GYÖRGY.

Löfkovics Lipótnál

őszi és téli áruk

ugymint: női kabátok, női szörme-, plüsch- vagy posztó-gallérok, **gyermekkabátok és felöltők,**

fiu- és leányruhák, női-, férfi- és gyermekkalapok és rengeteg czipóraktár, továbbá mindenféle alsó ruhák,

melyeket még csödbe jutása előtt rendelt és átvenni volt kénytelen,

most szigoruan szabott áruk és készpénzfizetés mellett teljesen kiárusittatnak.

Tisztelettel

LÖFKOVICS LIPÓT.

Meglepő!! Szabott áruk!!

Szabott áruk!

Szabott áruk!

Előkelő, régi, jól bevezetett, minden ágban dolgozó

biztosító részvény-társaság tevékeny főügynököt keres.

Írásbeli jelentkezések: „FŐÜGYNÖK“ alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájában, Budapest, V. Fürdő-utca 4-ik szám alá kéretnek.

Eladó ház.

Rimaszombatban a Kossuth Lajos-utca 2-ik szám alatti, magános udvarral bíró emeletes ház — mint közös birtok — szabad kézből eladó.

A venni szándékozók jelentkezzenek **Cseh Istvánnál** Sodoma-utca 7-ik szám. 1-3

Árlejtési hirdetmény.

Rimaszombat r. t. város **cselédei** és a **fizetési tüzoltók részére** 1896. évre szükséges és 1940, illetve 278 koronára előirányzott **ruha neműek** árlejtés melletti kiadása folyó évi **november hó 6-ik** napján d. u. 2 órakor a rendőrkapitányi hivatalban fog eszközölni, hol előzetesen a feltételek is megtekinthetők.

A vállalkozók 200, illetve 50 korona bánatpénzzel jelenjenek meg.

Rimaszombat, 1895. október 29-én.

Id. BADINY.

Eladó.

Rimaszombatban a „Deák Ferencz“- és „Koháry“-utczák sarkán, a kaszárnyával szemben levő

nagy emeletes épület,

az ezzel közvetlen összeköttetésben levő „Koháry“ utczai **bolthelyiség és földszinti lakóház,** továbbá

szappan-gyár,

kényelmes földszinti lakóház és melléképülettel. 466 □-öl területű udvartér és 366 □ ölet tevő esinos kerttel, olesó árban és igen előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó; értekezhetni lehet **Huszth Lajos** v. árvaszéki előadónál Rimaszombatban. 3-*

Eladó fiszharmónium!

Egy teljesen jó karban levő, öt változású fiszharmónium eladó. — Hol? megtudható e lap kiadó-hivatalában.

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombatban Samarjay János ur házában egy üzlethelyiség kiadó; — értekezhetni lehet ugyanott **Löfkovics Lipót** ur üzletében.

Hirdetmény.

3427. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **királyi kincstár** végrehajtatónak **Simon András** végrehajtást szenvedő elleni 67 frt 72 kr. s jár. iránti árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144-ik §-a s a következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Alsó-Pokorágy községében fekvő s az alsó-pokorágyi 18 sztykvb. új. Simon András tulajdonán felvett A) I. 1-21. sorsz. alatti 1/16-od

urbéri birtokra, valamint az ennek tartozékát képező és az alsó-pokorágyi 72. sztykvb. A) I. 1-9. sorsz. alatt felvett közös erdő legelőből B) 110. alatt ifjabb Simon András tulajdonán feljegyzett illetőségre az 1029 frt kiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul: **1895. évi december 9-ik napjának d. e. 10 óráját** Alsó-Pokorágy községben a bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiáltási ár 10 %-át azaz 102 frt 90 krt kézpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállott elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni. — Kir. törvényszék. mint könyvi hatóság Rimaszombat, 1895. évi október hó 4-én.

Altdorffer, kir. tszéki bíró.

Nyilvános magán-árverezés.

Az **Ebeczky Béla** és **Jenő** tulajdonát tevő, pusztá külső utasi és belsőszéri ingatlan vagyon folyó **1895. évi november 5-én d. e. 10 órakor Rimaszombatban, Molnár József** ügyvédi irodájában, nyilvános magán árverés útján eladatik, ezen helyre és időre a venni szándékozók tisztelettel meghívotnak.

Felvilágosítást a feltételekről előlegesen is ad: **Molnár József** ügyvéd **Rimaszombatban.**

Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

26824./IX. 1895. sz. — A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, miszerint az alább megnevezett községek területén fizetendő bor-italadó, huszfogyasztási-adó, cukorfogyasztási-adó, sör-italadó és szeszitalmérés-adó beszedési joga, az 1896. évi január hó 1. napjától 1896. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatik

Az árverések a magy. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi november hó 4. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2-ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanoly órában fog megtartatni.

A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

Folyó szám	A község neve	Lakosság száma	Kikiáltási ár egy évre										Összesen	Jegyzet	
			Borital		Sörital		Huszfogyasztási		Cukorfogyasztási		Szeszitalmérés-adó				
			frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr			
1	Csetnek	1482	738	—	485	—	512	—	703	—	4762	—	7200	Egy csoportban vehető ki. Esetleg az itt felsorolt községek egyetlen csoportban is árvereztetni fognak. Magában is ki-vehető.	
2	Genes	364	49	50	5	—	11	92	5	24	725	—	794		66
3	Kuntaploca	566	109	92	99	10	90	44	53	10	1197	—	1549		56
4	Páskaháza	338	81	60	17	50	18	30	6	—	1213	50	1336		90
5	Rozlozsnya	308	26	10	5	—	8	57	8	—	300	—	948		67
6	Gacsalk	279	27	40	5	—	8	57	21	—	518	75	580		72
7	Oektina	722	226	50	5	—	69	34	56	—	2224	84	2581		68
8	Nagy-Szlabos	898	235	85	593	—	137	43	464	88	2249	36	3679		85
9	Rochfalva	546	78	—	5	—	36	24	13	14	1250	—	1382		38
10	Fekete-Lehota	992	204	—	5	—	54	40	62	52	2250	—	2575		92
11	Restér	356	27	85	25	—	10	34	6	96	600	—	670		15
12	Pétermány	185	19	50	5	—	6	97	3	—	400	—	434		47
13	Geezalfala	231	19	50	5	—	4	22	2	52	445	—	476		24
14	Markuska	167	10	1	33	70	6	87	12	66	395	55	458		79
15	Hankova	238	17	40	5	—	8	20	11	88	524	60	567		8
16	Berdárka	189	9	90	5	—	6	2	2	30	567	—	590		22
17	Fekete-Patak	330	30	19	5	—	15	77	13	71	782	—	846		67
18	Kis-Szlabos	168	14	40	5	—	7	72	—	60	180	—	207		72
19	Darnya	483	30	—	10	—	10	—	11	—	189	—	750		—
20	Péterfala	515	39	54	43	50	5	10	11	88	323	28	423		30
21	Mihályfala	238	—	—	5	—	4	75	3	30	127	20	140		25
22	Zsór	110	—	—	—	—	3	60	—	—	64	65	68		25
23	Sajó-Keszi	253	4	79	3	—	1	90	3	60	136	89	150		9
24	Királyi	496	93	48	103	55	86	10	15	30	755	63	1054		6
25	Lekenye	327	7	5	30	—	8	57	19	20	409	76	474		58
26	Nagy-Csoltó	491	68	90	67	50	24	60	29	58	778	7	968		47
27	Tiba	142	25	58	57	—	4	72	1	80	284	6	353		16
28	Mikolesány	191	12	18	18	—	5	92	5	16	280	5	303		31
29	Susa	238	11	—	26	95	1	70	11	34	202	80	253		79
30	Sánkfalva	454	100	—	100	—	60	—	50	—	527	—	837		—

Az árverések előbb a bor- és söritaladók, és a bus és cukorfogyasztási adókra nézve együttesen s ezután mindjárt ennek befejezte után külön a szeszitalmérés- adókra nézve fognak megtartatni. A bor és söritaladókra s a bus- és cukorfogyasztási adókra — bár adónemenként részletezve — csak együttesen tehető ajánlat s csak is mind a négy adónemre együttesen tett ajánlat lesz elfogadható. **A szeszitalmérés- adóra mindig külön teendő ajánlat;** erre az adóra s a többi négy adóra együttesen tett ajánlatok nem létezőknek tekintendők. De lehet árverelni külön csak a szeszitalmérés- adóra, vagy külön a többi négy adónemre. Ha a szeszitalmérés- adóra nézve az árverésen elfogadható ajánlat tétetik, de a többi négy adónemre nem, vagy fordítva, ugy a különben elfogadható ajánlat alapján kötött szerződés sem fog jóváhagyatni mindaddig, míg csak azok az adónemek is, a melyekre nézve az árverésen elfogadható ajánlat nem tétetett, kellőképen biztosítva nem lesznek.

1. Az árveréseken részt venni kívánók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár tizedrészét (10%-át) kézpénzben vagy államkötvényekben vagy pedig a fennálló szabályrendeletek értelmében bánatpénzzel elfogadható, a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyammal, ha pedig ez a névértéken felül lenne, ez utóbbival számításba vehető egyéb értékpapírokban letenni. — Az árverések bejezte után a legkedvezőbb ajánlatot tevők esetleg tevő által bánatpénzzel letett összeg visszatartatik, a többi árverezők bánatpénze pedig legott visszaadatik, kivéve, ha a legkedvezőbb ajánlatnak elfogadása bármely okból kétes, mely esetben a következő legkedvezőbb ajánlatot tevő bánatpénz is visszatartatik.

2. Írásbeli ajánlatok szintén elfogadhatók, de ezek is a 1. pontban meghatározott bánatpénzzel látandók el. Ezekben az írásbeli ajánlatokban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó s ha azoknak tartalma oly záradékot is magában foglal, mely a jelen hirdetmény és a részletes bérleti feltételekbe ütközik, ez a kikötés nem létezőnek tekintetik.

Az írásbeli ajánlatok, a melyek 50 kros bélyeggel látandók el, következőképpen szerkesztendők:

Én alulírott a bor-italadó, a huszfogyasztási-adó, a cukorfogyasztási-adó és a sör-italadónak

község _____ községekből alakított beszedési kör, csoport területén való beszedéséért, az 1896. évi január hó 1-től 1896. évi december hó utolsó napjáig terjedő időre, és pedig a bor-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a huszfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a cukorfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a sör-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, (a szeszitalmérés-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt.) ajánlatok fel bérösszeg gyanánt, azzal a kijelentéssel, hogy az árverési és bérleti feltételeket ismerem, azoknak magamat mindenben alávetem, s jelen ajánlatomért az ide zárt _____ frt _____ krtból álló bánatpénzzel kezeskedem.

Kelt _____

Az írásbeli ajánlatokon a felajánlott összegek szóval és számokkal kiírandók és az árverés megkezdésére fent kitűzött idő előtt legalább egy (1) órával lepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

3. Az árverezés a pénzügyi hatóság jóváhagyásának fentartásával történik és a haszonbéri szerződéssel vállalt kötelezettség a legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, illetve az 1. pontban említett esetben a következő legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, ajánlatának beadásával, a kincstárra nézve azonban csak a jóváhagyás iránti értesítés kézbesítésével áll be.

4. A haszonbéri szerződés jóváhagyása iránti értesítvény kézbesítése után nyolcz nap alatt, de minden esetben a bérlemény tényleges átvétele előtt, a bérlő köteles az egy évi haszonbér egy negyed részét kézpénzben vagy értékpapírokban, az 1. pont utmutatása szerint bérleti biztosítékul befizetni vagy pedig a pénzügyi hatóság által elfogadhatónak talált jelzálogi biztosítékot nyújtani, illetőleg letett bánatpénzét kiegészíteni.

5. A többi részletes feltételek a pénzügyigazgatóságoknál és a pénzügyőri biztosságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Rimaszombat, 1895. október hó 22-én.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.